

۱. هینتس والتر. دنیای گمشده عیلام. ترجمه فیروز فیروز نیا. تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۱، ص ۱۴.
۲. واندنبرگ لوئی. باستان شناسی ایران باستان. ترجمه عیسی بهنام. تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹، ص ۵۳.
3. Potts DT. Elamites and Kassites in the Persian Gulf. JNES 2006;65:111-119.
۴. همان شماره ۱، ص ۴۹.
۵. پزار موریس. مأموریت در بندر بوشهر. گزارش حفاری ها و مطالعات باستان شناسی موریس پزار. ترجمه سید ضیاء مصلح. توضیحات و تعلیقات غلامحسین نظامی. بوشهر، بنیاد ایران شناسی شعبه بندر بوشهر، ۱۳۸۴، ص ۳۴.
۶. کامرون جورج. ایران در سپیده دم تاریخ. ترجمه حسن انوشه تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۲، ص ۹۲.
۷. همان شماره ۱ ص ۷۴.
۸. همان شماره ۱ ص ۶۸.
۹. گیرشمن ر. چغازنبیل. ترجمه اصغر کریمی. تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۷۳، ص ۱۰۰.
۱۰. گاردنر آلدون جی. تاریخ بیولوژی. ترجمه علی معصومی، کیوان نریمانی. تهران، انتشارات شباهنگ، ۱۳۶۶، ص ۲۱.
11. Potter R. Cambridge illustrated history. Camberige, 1996.P.54.
۱۲. فنتزمرگرهارد. پنج هزار سال پزشکی. ترجمه سیاوش آگاه. تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۶، ص ۱۶.
۱۳. همان شماره ۱، ص ۷۱.
۱۴. دورانت ویل. مشرق زمین گاهواره تمدن. ترجمه احمد آرام، ع پاشایی، امیر حسین آریان پور. تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۷۰، ص ۱۴۲.
۱۵. آمیه پیر. تاریخ عیلام. ترجمه شیرین بیانی. تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۲، ص ۵۰.
۱۶. همان شماره ۶، ص ۸۲.
۱۷. همان شماره ۱۲، ص ۱۹ و همان شماره ۱۰، ص ۲۳.
18. Lyons AS, Petrucelli RJ. Medicine, an illustrated history. New York: Abradale Press, 1987, P.63.
۱۹. همان شماره ۱۲، ص ۱۱.
۲۰. همان شماره ۱، ص ۶۷.

۳۴. هادی حسن. سرگذشت کشتیرانی ایرانیان. ترجمه امید اقتداری. تهران، شرکت به نشر، ۱۳۷۱، ص ۱۰۰.

۳۵. همان شماره ۳۳، ص ۲۶۹۸.

۳۶. میرفتاح سید علی اصغر. گورستان شغاب، عرضه داشت در هوای آزاد و دفن به شیوه استخواندان. مجله اثر، شماره ۲۵، ۱۳۷۴، ص ۵۷.

۳۷. گیرشمن ر. ایران از آغاز تا اسلام. ترجمه محمد معین. تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ هشتم، ۱۳۷۰، ص ۳۳۴.

۳۸. نبی پور ایرج، پژوهشی در سفال منقوش خارگ. مجله آبی‌ها، سال ۱۳۸۱، شماره پنج و ششم، ص ۴۲-۳۳.

۳۹. راثین اسماعیل. دریانوردی ایرانیان. تهران، چاپخانه زیبا، چاپ دوم، ۱۳۵۶، ص ۲۲۹.

40. Nabataean trade items. CanBooks 2002. (www.nabataea.net/trader.html).

41. Daryaee T. The persian Gulf trade in late antiquity. *Journal of World History* 2003;14 (<http://www.historycooperative.org/journals/jwh/14.1/daryaee.html>).

۴۲. همان شماره ۳۴، ص ۱۶۶-۱۲۸.

۴۳. همان شماره ۲۹، ص ۲۶ و ۲۶۸-۲۵۷.

44. Noori A. The Medical Sciences in the Avesta. Iranian Culture 2005 (http://www.iranchamber.com/culture/articles/medical_sciences_avesta.php).

۴۵. خدابخشی موبد سهراب. پزشکی در ایران باستان. مؤسسه انتشاراتی فرهنگی فروهر، ۱۳۷۶، ص ۲۳، ۲۵، ۲۶، ۶۴.

۴۶. ابن بلخی. فارسنامه. منصور رستگار فسایی، بنیاد فارس شناسی، ۱۳۷۴، ص ۴۵۵.

۲۱. نورانی مصطفی. دایره المعارف بزرگ طب اسلامی، گیاهان دارویی. قم، انتشارات ارمغان یوسف، ۱۳۸۴، ص ۱۵۷.

۲۲. محمدی سعید. گیاهان دارویی رودخانه مند. بوشهر، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، ۱۳۸۵، ص ۳۱.

23. Price M. History of ancient medicine in Mesopotamia and Iran. Iran Chamber Society. 2001.

۲۴. همان شماره ۱۴، ص ۴۲۵.

۲۵. نبی پور ایرج. در ژرفای تاریخ دریانوردی ایرانیان. بوشهر، میراث لیان، اردیبهشت ۱۳۸۲، ص ۲۰.

۲۶. سامی علی. پاسارگاد پایتخت و آرمگاه کوروش هخامنشی (ذوالقرنین). به کوشش دکتر غلامرضا وطن دوست. شیراز، انتشارات نوید، ۱۳۷۵، ص ۷۳.

۲۷. سرافراز علی اکبر، فیروزمندی بهمن. باستان شناسی و هنر دوران تاریخی، ماد، هخامنشی، اشکانی، ساسانی. تهران، انتشارات عفاف، ۱۳۸۱، ص ۱۵۰.

۲۸. فرشاد مهدی. تاریخ مهندسی در ایران. تهران، انتشارات گویش، ص ۶۹.

۲۹. نجم آبادی محمود. تاریخ طب در ایران. جلد اول، قبل از اسلام. تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۱، ص ۳۶۲.

30. Yaghmaee E. Excavations in Dashtestan, Borazjan (Iran). 2005 (www.iranheritage.com/achaemenidconference/biogs_full.htm).

۳۱. کخ هایدماری. از زبان داریوش. ترجمه دکتر پرویز رجبی. تهران، نشر کارنگ، ۱۳۷۶، ص ۸۳.

۳۲. همان پیشین، ص ۸۶.

۳۳. پیرنیا حسن. ایران باستان. تهران، دنیای کتاب، چاپ ششم، جلد سوم، ص ۲۶۷۲.

۴۷. اقتداری احمد. آثار سفرهای باستانی سواحل و جزایر خلیج فارس و دریای عمان. انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۷۵، ص ۴۲۳.

۴۸. قرشی امان الله. آب و کوه در اساطیر هند و ایران. مرکز گفتگوی تمدن ها، ۱۳۸۰، ص ۲۰۵.

۴۹. سروشیان جمشید سروش. آب، گرمابه و پاکیزگی نزد زرتشتیان ایران. نشر ماکان، ۱۳۷۶، ص ۲۱.

۵۰. براون ادوارد. تاریخ طب اسلامی. مسعود رجب نیا، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۴، ص ۵۵.

۵۱. صفا ذبیح الله. تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی تا اواسط قرن پنجم. انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۱، ص ۲۷.

۵۲. نجم آبادی محمد. تاریخ طب در ایران پس از اسلام. انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۶، ص ۱۱۱-۱۰۶.

۵۳. خلیفه زاده علیرضا. بندر دیلم، هفت شهر لیراوی. بوشهر، انتشارات شروع، ص ۴.

۵۴. الگود سیریل. تاریخ پزشکی ایران. ترجمه باقر فرقانی. تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۶، ص ۵۹.

۵۵. شوانس پاول. جغرافیای تاریخی فارس. ترجمه کیکاوس جهانداری. تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۷۲، ص ۱۶۰.

۵۶. نبی پور ایرج. سی نیز، شهر علم و صنعت. مجله نسیم جنوب، ویژه سال ۱۳۸۱، ص ۲-۳.

۵۷. مصطفوی سید محمد تقی. اقلیم پارس، آثار تاریخی و اماکن باستانی فارس. چاپ دوم. نشر اشاره، ۱۳۷۵، ص ۵۱۸.

58. Whitehouse D. Excavation at Siraf, First Interim Report. Journal of Persian Studies 1968;6:1-29.

۵۹. ندوی سید سلیمان. روابط بازرگانی هند و عرب. محمد حسین مشایخ فریدن، تحقیقات اسلامی (نشریه بنیاد دایره المعارف اسلامی)، سال دوم، شماره ۲ (۱۳۶۶)، ص ۷۰-۴۰.

۶۰. مظاهری علی. زندگی مسلمانان در قرون وسطا. مرتضی راوندی، صدای معاصر و علم و هنر، ۱۳۷۸، ۴۵۵-۴۳۹.

61. Jones AHM. Asian trade in Islam and the trade of Asia, ed D.S. Richards (Philadelphia:University of Pennsylvania Press,1970,P.9.

62. Chevallier A. Encyclopedia of medicinal plants. London; Dorling Kindersley Limited, 2001, P. 88.

63. Agrawal DP, Tiwari L. Ayurveda: the traditional Indian medicine system and its global dissemination. 2005 (http://www.infinityfoundation.com/mandalalt_es/t_es_agraw-ayurveda.htm).

۶۴. نبی پور ایرج. بندر سیراف. مجله بندر و دریا، شماره هفدهم، ۱۳۶۷، ص ۷۴.

۶۵. همان شماره ۳۴، ص ۱۵۹.

۶۶. طاهری محمود. سفرهای دریایی مسلمین در اقیانوس هند. انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۸۰، ص ۴۴۳-۴۱۶ و ۴۸۸-۴۶۷.

67. Wink A, Hind AL. The making of the Indo-Islamic world, Vol 1, Early medieval India and the expansion of islam 7-11th centuries, Leiden, 1990, p. 65.

۶۸. همان شماره ۱۲، ص ۳۲۰.

۶۹. نبی پور ایرج. اندیشه های پزشکی علامه سید عبدالله بلادی بوشهری. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، ۱۳۸۳، ص ۷۸.

۷۰. آیفانگ لی. مبادله علمی ایران و چین در زمینه پزشکی و بهبود مکانیسم ایمنی توسط موکسی بوستون. خلاصه مقالات

۸۲. الهی همایون. خلیج فارس و مسایل آن. تهران، انتشارات قومس، چاپ دوم، ۱۳۷۰، ص ۶۱.

۸۳. هاولی دونالد. دریای پارس و سرزمین های سواحل متصل. ترجمه حسن زنگنه. بوشهر، مرکز بوشهر شناسی با همکاری انتشارات همسایه، ۱۳۷۷، ص ۱۱۳.

۸۴. امین دکتر. منافع انگلیسی ها در خلیج فارس. ترجمه علی میر سعید قاضی. تهران، انتشارات زرین، ۱۳۶۷، ص ۱۰.

۸۵. الگود سیریل. طب در دوره صفویه. ترجمه محسن جاویدان. تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۵۷، ص ۳۵.

۸۶. همان شماره ۵۴، ص ۴۴۹.

۸۷. همان شماره ۸۵، ص ۱۱۶.

۸۸. همان شماره ۵۴، ص ۴۶۳-۴۶۰.

۸۹. همان شماره ۸۵، ص ۱۲۵.

۹۰. همان شماره ۸۱، ص ۱۶.

۹۱. همان شماره ۸۱، ص ۱۷.

۹۲. همان شماره ۷۸، ص ۱۸۴.

۹۳. همان شماره ۵۴، ص ۴۸۲-۴۸۰.

۹۴. همان شماره ۷۷، ص ۷۵.

۹۵. همان شماره ۸۴، ص ۱۴۸.

۹۶. همان شماره ۸۱، ص ۱۸.

۹۷. دشتی رضا. تاریخ اقتصادی - اجتماعی بوشهر در دوره قاجاریه با تکیه بر نقش تجار و تجارت. تهران، مؤسسه فرهنگی و انتشاراتی پازینه، ۱۳۸۰، ص ۱۹۸.

۹۸. وادلار. خلیج فارس در عصر استعمار. ترجمه شفیع جوادی. تهران، سحاب کتاب، ۱۳۶۴، ص ۱۷۱.

کنگره بین المللی تاریخ پزشکی در اسلام و ایران ۱۴-۱۱ مهرماه ۱۳۷۱، ص ۲۶.

71. Whitehouse D. Excavations at Siraf. Fifth Interim Report. Journal of Persian Studies 1975;13:63-89.

۷۲. عیسی بک احمد. تاریخ بیمارستان ها در اسلام. نورالله کسائی. مؤسسه توسعه دانش و پژوهش ایران، ۱۳۷۱، ص ۳۱-۳۰.

73. Arafa H. Hospitals in Islamic history. 2000 (<http://islamonline.net/iol-english/dowalia/techng-2000-oct-07/techng2.asp>).

74. Syed I. Islamic medicine: 1000 years ahead of its times. J Islamic Med Asso 1981;13:6-13.

۷۵. به اهتمام احمد آرام. علم در اسلام. سروش، ۱۳۶۶، ص ۱۶۸.

۷۶. محمد بن اسحاق الندیم. کتاب الفهرست. محمد رضا تجدد. انتشارات امیر کبیر، ۱۳۶۶، ص ۵۳۰.

۷۷. سیوری راجرز، کلی جی بی. خلیج فارس از دوران باستان تا اواخر قرن ۱۸ میلادی. ترجمه حسن زنگنه. بوشهر، مرکز بوشهر شناسی با همکاری انتشارات همسایه، ۱۳۷۷، ص ۴۳.

۷۸. مهدوی هوشنگ. تاریخ روابط خارجی ایران از ابتدای دوران صفویه تا پایان جنگ دوم جهانی. تهران، امیر کبیر، ۱۳۶۴، ص ۳۷.

۷۹. عزیزی محسن. مختصری از سیاست دولت های اروپایی در خلیج فارس با توجه به اسناد دیپلماسی. سمینار خلیج فارس، جلد دوم، چاپخانه سازمان سمعی و بصری هنرهای زیبای کشور، ص ۶.

۸۰. همان شماره ۵۴، ص ۵۶۷.

۸۱. جناب محمد علی. خلیج فارس، نفوذ بیگانگان و رویدادهای سیاسی ۱۹۰۰-۱۸۷۵. تهران، پژوهشگاه علوم انسانی، ۱۳۵۶، ص ۱۱.

115. Erdemir AD, Oncel O. Development of the foundations of Quarantine in Turkey in the nineteenth century and its place in the public health. JISHIM. 2003;2:42-44.

۱۱۶. همان شماره ۱۰۲، ص ۲۵۳۳.

۱۱۷. همان شماره ۵۴، ص ۵۷۹.

۱۱۸. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۱۰.

۱۱۹. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۱۱.

۱۲۰. گزارش های سالانه سرپرسی کاکس، سرکنسول انگلیس

در بوشهر (۱۹۱۱-۱۰۹۵ م). ترجمه حسن زنگنه، به کوشش

عبدالکریم مشایخی. بوشهر، انتشارات پروین با همکاری مرکز

بوشهر شناسی، ۱۳۷۷، ص ۲۲.

۱۲۱. همان شماره ۱۰۲، ص ۲۵۵۱.

۱۲۲. سدیدالسلطنه کبابی محمد علی. بندرعباس و خلیج

فارس. تصحیح و مقدمه و فهرس احمد اقتداری، به کوشش

علی ستایش. تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۳، ص ۱۶۹.

۱۲۳. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۰۱.

۱۲۴. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۲۹.

۱۲۵. همان شماره ۵۴، ص ۶۲۹.

۱۲۶. همان شماره ۱۰۳، ص ۶۱۱.

۱۲۷. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۰۱.

۱۲۸. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۰۲.

129. Ebrahimnejad H. Religion and medicine in Qajar Iran. London and New York: RoutledgeCurzon, 2005, P.410.

130. Ebrahimnejad H. Religion and medicine in Iran: From relationship to dissociation. His Sci, x1(2002) P.17.

۹۹. حمیدی سید جعفر. بوشهر در مطبوعات عصر قاجار (جنوب، جبل المتین، مظفری). تهران، مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر اسلام در ایران، ۱۳۷۸، ص ۵۲.

100. Floor W. Public health in Qajar Iran. Washington, DC, Mage Publishers, 2004, P. 63.

۱۰۱. لوریمر ج ج. راهنمای خلیج فارس، تاریخ و جغرافیای

استان بوشهر. ترجمه سید محمد حسن نبوی. بوشهر، نوید

شیراز با همکاری بنیاد ایران شناسی - شعبه استان بوشهر،

۱۳۷۹، ص ۱۶۷.

102. Lorimer JG. Gazetteer of the Persian Gulf, Oman and central Arabia. Archive Editions, 1986, P. 2524-5.

103. Persia. Naval Intelligence Division (B.R. 525) 1945. P. 414-415.

۱۰۴. فریزر جیمز بیلی. سفرنامه بوشهر در جنوب ایران به

روایت سفرنامه نویسان. ترجمه حسن زنگنه. شیراز، نوید شیراز،

۱۳۸۰، ص ۶۸.

۱۰۵. همان شماره ۱۰۰، ص ۴۴.

۱۰۶. همان شماره ۱۰۰، ص ۳۹.

۱۰۷. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۲.

۱۰۸. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۴.

۱۰۹. همان شماره ۱۰۰، ص ۱۴.

۱۱۰. همان شماره ۱۰۳، ص ۴۱۸.

۱۱۱. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۶.

۱۱۲. نوربخش حسین. جزیره قشم و خلیج فارس. تهران، امیرکبیر،

۱۳۶۹، ص ۳۱۲.

۱۱۳. سدیدالسلطنه کبابی محمد علی خان. سرزمین های

شمالی پیرامون خلیج فارس و دریای عمان در صد سال پیش.

تهران، شرکت انتشارات جهان معاصر، ۱۳۷۱، ص ۱۱۷.

۱۱۴. همان شماره ۱۰۰، ص ۲۰۶.

